

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1378

Vragen van de leden **Volp** en **Van Dekken** (beiden PvdA) aan de Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie over *de berichten «Veel sportclubs melden seksueel overschrijdend gedrag niet bij instanties», «Bij elke club kan een verborgen camera in de kleedkamer hangen» en «Vertrouwenspunt van NOC*NSF heeft effect van een doofpot»* (ingezonden 6 februari 2017).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 13 maart 2017). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 1316.

Vraag 1

Bent u bekend met de berichtgeving in het NRC aangaande seksueel overschrijdend gedrag bij sportclubs?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Hoe oordeelt u over het gegeven dat deze cijfers, uit de rondgang van het NRC en de meldingen die NOC*NSF zelf binnenkrijgt, mogelijk nog maar het topje van de ijsberg zijn als de meeste incidenten niet door de clubs gerapporteerd worden?

Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat clubs uit angst voor negatieve publiciteit en de gevolgen daarvan geen melding maken van dit seksueel overschrijdend gedrag en dat transparantie, uiteraard met begrip voor de privacy voor de slachtoffers, hierover altijd zo veel mogelijk betracht dient te worden?

Antwoord 2 en 3

Ik vind het van belang dat mensen melding durven maken van seksueel overschrijdend gedrag en dat clubs die meldingen doorgeven. Dit biedt de mogelijkheid om opvolging te geven aan deze meldingen en om de juiste sancties toe te passen. Dit is in het belang van een veilige sport. Als

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/01/31/veel-sportclubs-melden-seksueel-overschrijdend-gedrag-niet-bij-instanties-6472022-a1543796>

² <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/01/31/bij-elke-club-kan-een-verborgen-camera-in-de-kleedkamer-hangen-6413176-a1543794>

meldingen leiden tot strafrechtveroordeling, heeft dit invloed op de uitgifte van een Verklaring omtrent Gedrag (VOG) van een betreffende veroordeelde. Als meldingen leiden tot tuchtrechtspraak volgt opname in het Register Ontuchtplegers in de sport. Volgens NOC*NSF neemt het aantal meldingen bij het Vertrouwenspunt Sport toe. Ik verwacht dat door het onafhankelijke onderzoek dat NOC*NSF zal laten uitvoeren er meer duidelijkheid komt over de aard en omvang van seksueel misbruik in de sport en aanbevelingen zal geven over het verhogen van de meldingsbereidheid.

Vraag 4

Bent u van mening dat vertrouwenspersonen slachtoffers moeten adviseren aangifte te doen en hen niet moeten ontmoedigen? Zo ja, hoe gaat u dit verwezenlijken gezien de problemen die naar boven komen op dit gebied bij het Vertrouwenspunt Sport van NOC*NSF? Zo nee, waarom niet en hoe ziet u dan wel de rol van de vertrouwenspersoon?³

Antwoord 4

Voor het Vertrouwenspunt Sport heeft NOC*NSF vertrouwenspersonen aangesteld die het slachtoffer opvangen, ondersteunen en meedenken over mogelijke vervolgstappen. Daarbij hoort ook een mogelijke aangifte bij de politie of sportbonden. Het is van belang dat het slachtoffer een goed beeld krijgt van de mogelijke vervolgstappen. Het is uiteindelijk aan het slachtoffer om af te wegen of deze wel of geen aangifte wil doen.

Vraag 5

Zou er in de sport een meldcode moeten komen opdat clubs en medewerkers goed reageren bij signalen van dit soort geweld, zoals de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die nu geldt in onder andere de zorg en het onderwijs? Zo ja, hoe en wanneer wilt u dit vormgeven? Zo nee, waarom niet en hoe wilt u in dat geval de houding van clubs en medewerkers om niet te melden doorbreken?

Antwoord 5

Het is van belang dat signalen van seksueel misbruik goed worden opgepikt en worden gemeld zodat er opvolging aan kan worden gegeven. Het is aan de commissie die onderzoek gaat doen naar seksueel misbruik in de sport om eventuele aanvullende maatregelen voor te stellen in deze sector.

Vraag 6

Deelt u de mening dat er verplicht een verklaring omtrent gedrag (VOG) gevraagd dient te worden aan professionals en vrijwilligers wanneer deze werken met minderjarige sporters, alsook de verplichting om een vertrouwenspersoon aangesteld te hebben bij sportclubs teneinde de sociale veiligheid voor, met name jongeren, verder te borgen?

Antwoord 6

Het verplicht stellen van een VOG is sectorafhankelijk. Voor wat betreft de sportsector kies ik voor de gratis VOG als stimulans voor een breder preventiebeleid, in plaats van een verplichting. Recent onderzoek van VenJ laat zien dat de «Regeling gratis VOG»⁴ effectief is. Het is voor sportclubs mogelijk om gratis een VOG aan te vragen voor vrijwilligers die werken met minderjarigen en/of sporters met een verstandelijke beperking (de Regeling Gratis VOG). In de sportsector zien we dat het aantal aangevraagde VOG's toeneemt. Dit is een goede ontwikkeling. Zo is het aantal aanvragen voor een VOG door sportorganisaties het afgelopen jaar gegroeid van 25.281 naar 64.612⁵. De sportsector is een sector met veel vrijwilligers en sportclubs moeten zelf de afweging maken of ze de VOG's

³ <http://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2155773-vertrouwenspunt-van-noc-nsf-heeft-effect-van-een-doofpot.html>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/02/01/evaluatie-regeling-gratis-vog>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2016/11/16/vsk-monitor-2016/vsk-monitor-2016.pdf>

willen verplichten binnen hun vereniging, zo ja voor welke vrijwilligers dan en of een vertrouwenscontactpersoon binnen de vereniging wordt aangesteld.

Vraag 7

Ziet u verdere aanpassingen in de wet- en regelgeving om de kans op seksueel misbruik in de sport zo veel mogelijk te beperken? Zo ja, welke aanpassingen ziet u voor zich en op welke termijn komt u met eventuele aanvullende maatregelen om de veiligheid van met name jongeren in de sport verder te borgen? Zo nee, waarom niet en zijn er andere vormen om de kans op seksueel misbruik in de sport zo veel mogelijk te beperken?

Antwoord 7

Elk geval van seksueel misbruik is er een te veel. De bestrijding van seksueel misbruik vergt een gecombineerde aanpak van preventieve en repressieve maatregelen. Op het terrein van preventie hebben NOC*NSF en de sportbonden verschillende maatregelen doorgevoerd, zoals het aanstellen van vertrouwenscontactpersonen, het inrichten van een module voor trainers om seksuele intimidatie te herkennen en te voorkomen, het stimuleren van het aanvragen van VOG's en de inrichting van het Vertrouwenspunt Sport. Voor wat betreft de repressieve maatregelen zijn de sportbonden verplicht om een uniform reglement seksuele intimidatie op te nemen in hun tuchtrechtreglement. Ik kan thans geen oordeel geven in hoeverre de huidige wet- en regelgeving volstaat. Ik wacht hierover de bevindingen af van het onafhankelijke onderzoek dat door NOC*NSF wordt uitgezet.

Vraag 8

Hoe oordeelt u over de «zwarte lijst» van NOC*NSF met mensen die zijn veroordeeld voor een vergrijp? Hoe verloopt het gesprek tussen het NOC*NSF en het Openbaar Ministerie (OM) over het delen van meer gegevens om te komen tot betere preventie?

Antwoord 8

Het is goed dat NOC*NSF het initiatief heeft genomen om een Register Ontuchtplegers in de sport (zwarte lijst) te ontwikkelen. Als er meer tuchtzaken komen, zullen er meer veroordeelden op de lijst komen te staan. Gesprekken zijn gaande om de lijst te combineren met tuchtrechtveroordeelden van andere vrijwilligersorganisaties, wat een goede zaak is. Verder is er een samenwerkingsprotocol in voorbereiding tussen NOC*NSF, Politie en OM, dat medio 2017 gereed moet zijn. In dit protocol is ook een informatieparagraaf opgenomen. Dit informeren ziet zowel op het meedenken en informeren over strafwaardigheid, zodat er meer gemeld wordt, als ook op informatie over veroordelingen.

Vraag 9

Bent u bereid met sportbonden, gemeenten en sportkoepel NOC*NSF in gesprek te gaan over seksueel misbruik in de sport? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat zal uw inzet zijn in deze gesprekken en wilt u daarbij in ieder geval de problemen bespreken bij het Vertrouwenspunt Sport van NOC*NSF en het gebrek aan transparantie bij de sportclubs?

Antwoord 9

Het thema grensoverschrijdend seksueel gedrag in de sport is al geruime tijd onderwerp van overleg tussen VWS en NOC*NSF en zal dat ook in de toekomst zijn. NOC*NSF heeft samen met de sportbonden, uitgebreid beleid opgezet en uitgevoerd op dit thema. Hierbij heeft de overheid meegefinancierd aan de totstandkoming van dit beleid, onder meer via het Actieplan «Naar een Veiliger Sportklimaat» en het programma «Sport & Integriteit». Het is lastig om enkel aan de hand van de berichtgeving de werking van het Vertrouwenspunt Sport te beoordelen. Zoals reeds aangegeven, zou in het onderzoek naar seksueel misbruik in de sport de werking van het Vertrouwenspunt Sport kunnen worden meegenomen.

Vraag 10

Deelt u de mening dat er zo snel mogelijk een echt onafhankelijk onderzoek moet plaatsvinden naar seksueel misbruik in de sport waarbij ook wordt gekeken naar de rol van de overheid? Op welke wijze ziet de overheid toe op de onafhankelijkheid van het onderzoek en is hierover contact geweest met NOC*NSF?

Antwoord 10

Ik vind het goed dat NOC*NSF verantwoordelijkheid neemt en een onafhankelijk onderzoek start naar misbruik in de sport. Het is van belang dat het een kwalitatief goed onderzoek is waarbij gebruik wordt gemaakt van de kennis en ervaringen die in de afgelopen tijd zijn opgedaan bij eerdere onderzoeken in andere sectoren zoals de Jeugdzorg en de Rooms Katholieke Kerk. Ik zal het onderzoeksproces ondersteunen met de expertise en ervaringen die afgelopen jaren zijn opgedaan en ben bereid om financieel bij te dragen aan het onderzoek.